

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ท่ามกลางกระแสโลกาภิวัตน์ที่มีแนวโน้มในการเปลี่ยนแปลงทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม ประชากร พลังงาน สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี ข้อมูล ข่าวสารและความรู้อย่างเสรี การจัดการศึกษาซึ่งเป็นกลไกสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรต้องก้าวให้ทันการเปลี่ยนแปลง สามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างสง่างามในประชาคมโลก ภาษาต่างประเทศจึงกลายเป็นเครื่องมืออันสำคัญยิ่งในการสื่อสารความรู้สึกรู้คิดเพื่อทำให้มนุษย์เกิดความเข้าใจกันและกันทั้งในการสื่อสาร การศึกษาหาความรู้และการถ่ายทอดวิทยาการต่าง ๆ นอกจากนั้นในด้านเศรษฐกิจ ภาษาต่างประเทศมีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ และในกฎบัตรอาเซียนข้อ 34 บัญญัติว่า “The working language of ASEAN should be English.” ภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียนคือ ภาษาอังกฤษ ภาษาอังกฤษจึงเป็นเครื่องมืออันสำคัญสำหรับพลเมืองอาเซียนในการสร้างความสัมพันธ์สู่โลกกว้างของภูมิภาคอาเซียน (สมเกียรติ อ่อนวิมล. 2554: Online)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กำหนดให้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้พื้นฐานที่นักเรียนทุกคนต้องเรียนเพื่อให้เป็นเครื่องมือในการสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาความรู้ การประกอบอาชีพ การสร้างความเข้าใจอันดีเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิสัยทัศน์ของชุมชนโลก เข้าถึงองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้น และมีวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิต (กระทรวงศึกษาธิการ. 2552: 1) ดังนั้นผู้ที่มีความรู้ภาษาที่ดีจะได้ประโยชน์มากกว่าผู้ไม่รู้ภาษาอังกฤษ สำหรับแนวปฏิบัติการสอนนั้น กระบวนการสอนเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) ได้รับการยอมรับจากครูผู้สอนภาษาอังกฤษทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค โดยมีความเชื่อว่า การจัดกิจกรรมและเนื้อหาต้องเหมาะสมกับนักเรียน นักเรียนมีโอกาสเรียนรู้จากสื่อการเรียนหลากหลาย ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติ ให้ผู้เรียนได้แสดงออกตามจุดประสงค์ของการเรียนตามหน้าที่ของภาษา ได้ใช้ภาษาที่เป็นจริงและใช้อยู่ในชีวิตประจำวัน หรือคล้ายคลึงกับความเป็นจริงในชีวิตประจำวัน

การอ่านเป็นทักษะที่สำคัญมากในการดำรงชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน เพราะในชีวิตประจำวันนั้น คนเราต้องใช้การอ่านเป็นส่วนใหญ่ ไม่ว่าจะ การอ่านป้าย อ่านสัญลักษณ์ อ่านประกาศ อ่านหนังสือพิมพ์ เป็นต้น นอกจากนั้นบริบทของการเรียนภาษาต่างประเทศในประเทศไทย ทักษะการอ่านน่าจะสำคัญที่สุด ทั้งนี้เพราะมีโอกาสใช้ทักษะการฟัง การพูด การเขียน น้อยกว่าการอ่าน การอ่านเป็นชมทรัพย์ทางปัญญาที่ยั่งยืนที่สุด เพราะเป็นการสร้างความรู้ให้เท่าทันวิทยาการใหม่ ๆ โดยไม่เลือกวัน เวลา และสถานที่ การอ่านทำให้เกิดจินตนาการ มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาตนเอง ดังนั้นในการสอนภาษาอังกฤษ ควรพัฒนาทักษะการอ่าน และพยายามนำเทคนิคใหม่ ๆ มาใช้ในการจัดการเรียนการสอน เพื่อช่วยพัฒนาทักษะการอ่านของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (กรมวิชาการ. 2551: คำนำ)

ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอนและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลให้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนประสบความสำเร็จ ช่วยให้ครูมีความรู้มากขึ้นในการจัดแหล่งวิทยาการที่เป็นเนื้อหาเหมาะสมแก่การเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายในการสอนช่วยครูในด้านการคุมพฤติกรรมการเรียนรู้และสามารถสนับสนุนการเรียนรู้ของนักเรียน สื่อการสอนจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมหลาย ๆ รูปแบบ (พิมพ์พร แก้วเครือ. 2544: Online) เอกสารประกอบการเรียนเป็นนวัตกรรมรูปแบบหนึ่งที่เป็นเครื่องมือสำคัญ สามารถนำไปพัฒนาทักษะทางภาษาอื่น ๆ ได้ เอกสารประกอบการเรียนจะเป็นสื่อการเรียนการสอนที่ครูสามารถผลิตขึ้นได้เองเพื่อช่วยแก้ปัญหา ด้านการขาดแคลนสื่อที่ตรงกับจุดประสงค์ในการสอนในแต่ละเรื่องที่ครูผู้สอนพบปัญหา หรือต้องการพัฒนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ให้โอกาสครูได้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการพัฒนาสื่อสำหรับการสอนในด้านของนักเรียนจะได้ประโยชน์ในการใช้สื่อการเรียนที่มีรูปแบบต่างไปจากหนังสือเรียน สามารถนำเอาเอกสารไปศึกษานอกห้องเรียนได้ สร้างแรงจูงใจให้นักเรียนมีความสนใจใฝ่รู้และศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติม อันจะส่งผลให้นักเรียนบรรลุจุดประสงค์การเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะสูงขึ้น

โรงเรียนบ้านลาดใหญ่ เป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการเรียนการสอนได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยยึดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นหลัก และเพิ่มความความต้องการของชุมชน มีเป้าหมายให้นักเรียนมีวินัยในตนเอง มีความสามารถในการวิเคราะห์ สังเคราะห์และสร้างสรรค์ รักการอ่าน การเขียน สามารถใช้ภาษาอังกฤษ และคอมพิวเตอร์ในการติดต่อสื่อสารและสืบค้นความรู้จากแหล่งต่าง ๆ ได้ (โรงเรียน

บ้านลาดใหญ่. 2555: 5) ปัญหาที่ผู้รายงานพบในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) ที่ผ่านมาทั้งในระดับหน่วยการเรียนรู้ และในการประเมินด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2554 ต่ำกว่าที่โรงเรียนตั้งไว้จากเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ร้อยละ 70 ทำได้เพียงร้อยละ 67 (โรงเรียนบ้านลาดใหญ่. 2555: 5) ผู้รายงานได้วิเคราะห์จากการบันทึกหลังสอนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้พบว่า นักเรียนมีปัญหาในเรื่องการอ่านเนื้อหา ไม่เข้าใจกระบวนการอ่านทำให้ผลไปสู่ทักษะอื่น ๆ ต่อยตามไปด้วย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงต่ำกว่าเกณฑ์

จากปัญหาดังกล่าว ในภาคปลายปีการศึกษา 2554 ผู้รายงานจึงได้คิดค้นวิธีการแก้ปัญหาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ และได้เลือกนวัตกรรมที่เป็นเอกสารประกอบการเรียนเป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหา โดยนำสาระการเรียนรู้ที่ใกล้ตัวที่นักเรียนพบเห็นในชีวิตประจำวันมาเรียบเรียงเป็นเอกสารประกอบการเรียน ในรายวิชาภาษาอังกฤษการอ่าน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในการทดลองในปีการศึกษา 2555 ได้ทำการหาคุณภาพของสื่อการเรียนรู้ ผลปรากฏว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านดีขึ้น คะแนนเฉลี่ยเท่ากับเกณฑ์ร้อยละ 70 นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะอ่านจากบทเรียนที่เป็นเอกสารที่พบในชีวิตจริง ผู้รายงานจึงได้ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องที่ได้พบและได้ปรับวิธีการเรียนรู้ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น และทดลองใช้จริงในปีการศึกษา 2556 โดยใช้ชื่อว่าการพัฒนาความสามารถด้านการอ่าน โดยใช้เอกสารประกอบการเรียนภาษาอังกฤษ ชุด English in Daily Life และนำไปใช้จัดการเรียนการสอนในสาระเพิ่มเติม คือ รายวิชาภาษาอังกฤษการอ่าน อ22203

วัตถุประสงค์ของการทดลอง

1. เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนภาษาอังกฤษ ชุด English in Daily Life
2. เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนภาษาอังกฤษ ชุด English in Daily Life รายวิชาภาษาอังกฤษการอ่าน อ22203 สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนภาษาอังกฤษ ชุด English in Daily Life รายวิชาภาษาอังกฤษการอ่าน อ22203 ระหว่างก่อนเรียน และหลังเรียน

4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนภาษาอังกฤษ ชุด English in Daily Life รายวิชาภาษาอังกฤษ การอ่าน อ22203

สมมติฐานของการทดลอง

1. เอกสารประกอบการเรียนภาษาอังกฤษ ชุด English in Daily Life รายวิชาภาษาอังกฤษ การอ่าน อ22203 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพเท่ากับหรือสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด 80/80

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนภาษาอังกฤษ ชุด English in Daily Life รายวิชาภาษาอังกฤษ การอ่าน อ22203 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความพึงพอใจต่อการเรียนภาษาอังกฤษโดยการใช้เอกสารประกอบการเรียนอยู่ในระดับมาก

ขอบเขตของการทดลอง

ในการทดลองการใช้เอกสารประกอบการเรียนภาษาอังกฤษชุด English in Daily Life รายวิชาภาษาอังกฤษอ่าน อ22203 ผู้รายงานได้กำหนดขอบเขตของการทดลองไว้ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านลาดใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ที่เรียนรายวิชาภาษาอังกฤษการอ่าน อ22203 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 40 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ทำการทดลอง ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2/1 โรงเรียนบ้านลาดใหญ่ จำนวน 20 คน ใช้วิธีสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) เนื่องจากในการจัดชั้นเรียนตอนต้นปี โรงเรียนจัดห้องเรียนคละความสามารถกันทั้ง 2 ห้อง จึงอนุมานได้ว่านักเรียนทั้ง 2 ห้องมีความสามารถใกล้เคียงกัน

2. เนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้ คือเอกสารประกอบการเรียนภาษาอังกฤษ ชุด English in Daily Life รายวิชาภาษาอังกฤษการอ่าน อ22203 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 แบ่งเนื้อหาเป็น 8 เรื่อง ดังนี้

เรื่องที่ 1 Signs and Notices

เรื่องที่ 2 Go Shopping

เรื่องที่ 3 Weather Forecast

เรื่องที่ 4 Instructions

เรื่องที่ 5 Medicine Labels

เรื่องที่ 6 Job Applications

เรื่องที่ 7 Graphs

เรื่องที่ 8 Travel

3. ตัวแปรที่ทดลอง

3.1 ตัวแปรต้น การเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนภาษาอังกฤษ ชุด English in Daily Life

3.2 ตัวแปรตาม

3.2.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่าน ของนักเรียนที่เรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนภาษาอังกฤษ ชุด English in Daily Life

3.2.2 ความพึงพอใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนภาษาอังกฤษ ชุด English in Daily Life

3.2.3 ระยะเวลาที่ทำการทดลอง คือ วันที่ 21 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2556 ถึง วันที่ 8 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2556 รวมเวลาที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 16 ชั่วโมง รวมกับปฐมนิเทศทดสอบก่อนเรียน ประเมินความพึงพอใจและทดสอบหลังเรียน จำนวน 4 ชั่วโมง รวมเวลา 20 ชั่วโมง โดยใช้เวลาในตารางเรียน

นียมศัพท์เฉพาะ

1. เอกสารประกอบการเรียนภาษาอังกฤษ หมายถึง เอกสารประกอบการเรียน

ภาษาอังกฤษ ชุด English in Daily Life รายวิชาภาษาอังกฤษการอ่าน อ22203 สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ประกอบไปด้วย เนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียน 8 เรื่อง รูปภาพ
ที่เป็นเอกสารจริง แบบฝึก และแบบทดสอบท้ายเรื่อง เนื้อหาทั้ง 8 เรื่องที่นำมาสอนได้แก่

เรื่องที่ 1 Signs and Notices

เรื่องที่ 2 Go Shopping

เรื่องที่ 3 Weather Forecast

เรื่องที่ 4 Instructions

เรื่องที่ 5 Medicine Labels

เรื่องที่ 6 Job Applications

เรื่องที่ 7 Graphs

เรื่องที่ 8 Travel

2. ความสามารถในการอ่าน หมายถึง ความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญ การหา

รายละเอียด การสรุปความ การตีความ การใช้ประสบการณ์เดิมในการทำความเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน
การวิเคราะห์ การถ่ายโอนข้อมูล และสังเคราะห์หารูปแบบเพื่อนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ซึ่งประเมิน
ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้าน
ลาดใหญ่ จังหวัดชัยภูมิ

3. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านภาษาอังกฤษด้วยเอกสารประกอบการเรียนชุด English

in Daily Life หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้จัดกิจกรรมควบคู่กับเอกสาร
ประกอบการเรียนชุด English in Daily Life เรื่องละ 2 แผนการจัดการเรียนรู้ และแผนการจัด
การเรียนรู้เพื่อปฐมนิเทศ และการทดสอบ รวมทั้งหมดเป็น 20 แผน ประกอบด้วยกิจกรรมตาม
แนวการสอนอ่าน คือ ชั้นก่อนการสอนการอ่าน (Pre-Reading) ชั้นขณะสอนการอ่าน (While-
Reading) และชั้นหลังการสอนการอ่าน (Post-Reading)

4. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่าน หมายถึง แบบทดสอบที่ผู้รายงานสร้างขึ้นเพื่อทดสอบนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนด้วยเอกสารประกอบการเรียนภาษาอังกฤษ ชุด English in Daily Life รายวิชาภาษาอังกฤษการอ่าน อ22203 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผ่านการหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบแล้ว เป็นแบบปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

5. ประสิทธิภาพของเอกสารประกอบการเรียนภาษาอังกฤษ ชุด English in Daily Life หมายถึง การประเมินคุณภาพของเอกสารประกอบการเรียนภาษาอังกฤษ ชุด English in Daily Life รายวิชาภาษาอังกฤษการอ่าน อ22203 โดยวิธีการตรวจสอบผลที่เกิดกับผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยระหว่างเรียนที่ได้จากการทำแบบฝึกหัด และ การทำแบบทดสอบท้ายเรื่องของเอกสารประกอบการเรียนแต่ละเรื่อง

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทำแบบทดสอบ หลังเรียน หลังจากเรียนจากเอกสารประกอบการเรียนทุกเรื่องจบลง

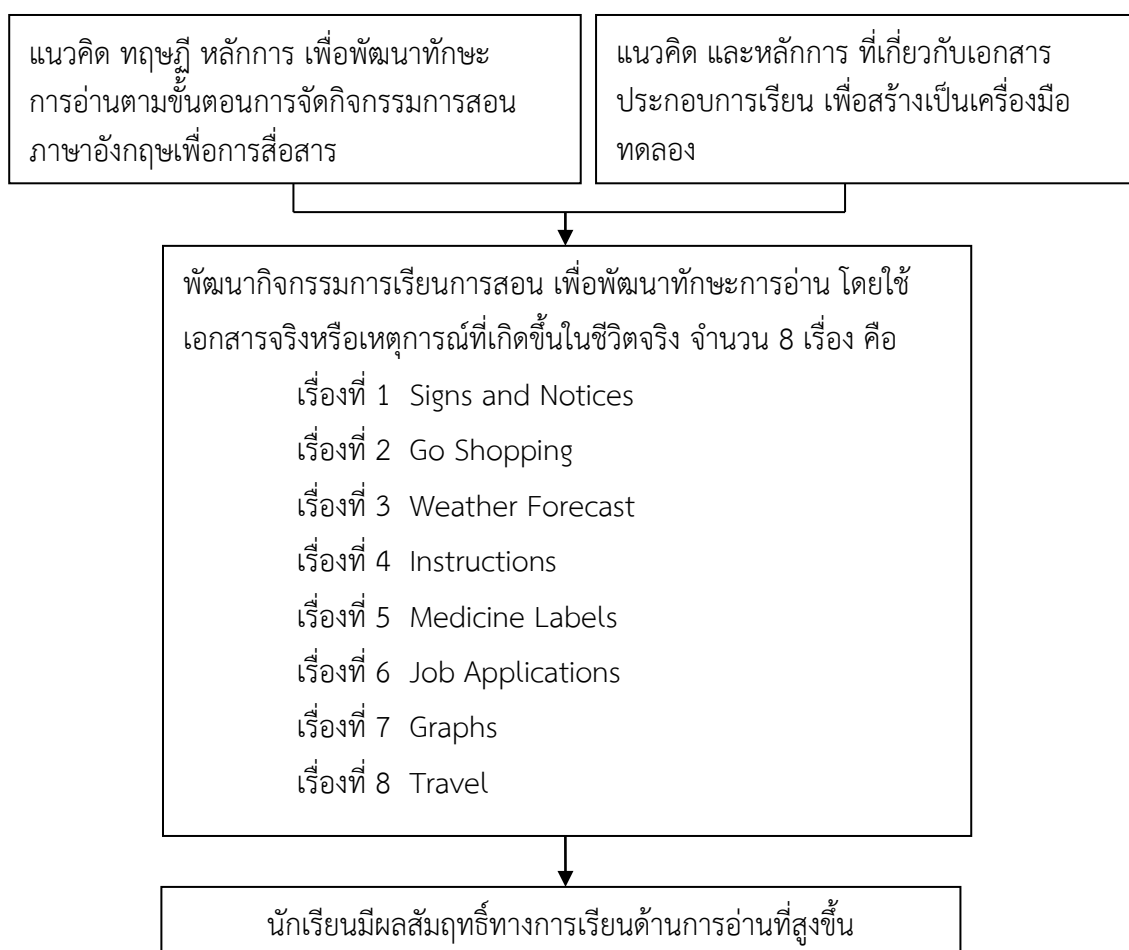
6. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่าน หมายถึง ผลการเรียนด้านทักษะการอ่าน ภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผ่านการเรียนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียน ภาษาอังกฤษ ชุด English in Daily Life รายวิชาภาษาอังกฤษการอ่าน อ22203 ซึ่งได้มาโดยการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ผู้รายงานสร้างขึ้น

7. ความพึงพอใจ หมายถึง ความคิดของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วย เอกสารประกอบการเรียนภาษาอังกฤษ ชุด English in Daily Life รายวิชาภาษาอังกฤษการอ่าน อ22203 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่วัดด้วยแบบประเมินความพึงพอใจที่ผู้รายงานสร้างขึ้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. นักเรียนที่เรียนรู้โดยใช้เอกสารประกอบการเรียนภาษาอังกฤษ ชุด English in Daily Life มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านทักษะการอ่านสูงขึ้น
2. ได้แนวทางการจัดการเรียนรู้รายวิชาภาษาอังกฤษการอ่าน อ22203 โดยใช้เอกสารประกอบการเรียน
3. เป็นแนวทางในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนโดยใช้เอกสารประกอบการเรียนภาษาอังกฤษสำหรับครู และผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพื่อนำไปพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

กรอบแนวคิดในการทดลอง

แผนภูมิภาพ 1 กรอบแนวคิดในการทดลอง